Ислам турында белегез

Ошбу гасырда халык арасында Ислам дине турында төрле ялгыш мәгълүматьләр таралган. Кайсыбер кешеләр: “Ислам иң яшь вә соңгы дин”, – диеп уйлылар. Кайсыбер китапларда: “мөселманнар кара ташка табыналар”, – дигән ялгыш фикерне язалар. Тагын бер ялгыш сүзләрдән: мөселманнар Мухәммәд Пәйгамбәренә генә ышанып, башка Пәйгамбәрләрне танымыйлар вә ышанмыйлар, мәсәлән ‘Иса (рус телендә – Иисус), Муса (Моисей), Ибраһим (Авраам) Пәйгамбәрләр кебекләрне.

Хәзер сезгә Ислам Динебез турында дөрес мәгълүматьләрне тәкъдим итәбез:

“Ислам” сүзе – гарәп теленнән “Бер Аллаһка ышанып, Шәригатьне танып буйсыну” димәктер. Ислам барча Пәйгамбәрләр тоткан Дин булганын аңлата. Шулай ук Ислам Дине – бөтен фәрештәләрнең Дине! Кешеләр яратылганнан элек фәрештәләр Бер Аллаһка ышанып гыйбәдәт кылганнар, Аллаһның Әмерләренә буйсынганнар.

Пәйгамбәрләр кавымнарын Бер Аллаһка ышанып, Шәригатьне үтәргә чакырганнар. Ягъни – халыкларын Ислам Диненә өндәгәннәр. Пәйгамбәрләр төрле кавымлардан булганнар, барысының да милләтләре бер түгел. Соңгы Пәйгамбәр – Мухәммәд Пәйгамбәребезнең гарәп булганы өчен, төрле милләтләрдә гарәп теленнән күп дини сүзләр таралган, мәсәлән: “Хәләл”, “Хәрам”, “Ислам”, “Шәригать” һәм башкалар.

“Аллаһ” сүзе – гарәп телендә Яралтучының Исемен аңлата, рус телендә – “Бог”, инглизчә – “God”. Һәрбер телдә “Аллаһ” сүзнең тәрҗемәсе бар.

Кызганычка каршы, кайсыбер кешеләр “Аллаһ” сүзенең мәгънәсен дөрес аңламыйча кулланалар. Алар үзләре “Аллаһ” диләр, әмма башка нәрсәләргә ышаналар вә табыналар.

Без Бердән-Бер Яралтучыны кабул итәбез, Аллаһка ышанабыз. Аллаһ бөтен мәхлүкатьләрне яралтты. Ул барча галәмне юктан бар итте. Шушының мәгънәсе: галәм яралтылганнан элек берни дә юк иде, мәгәр Аллаһ Тәгалә бар иде. Аллаһ әүвәлсез мәңгелектә бар иде. Аллаһ Үз мәхлүкатьләренә охшамый. Аллаһ Тәгаләне без мәхлүкатьләр белән чагыштыра да алмыйбыз. Аллаһ барча мәхлүкатьләрдән аерыла.

Күз алдына китереп булган нәрсәләргә Яралтучы охшамас. Бу – безнең иманыбыз.

Без шулай әйтәбез: Аллаһ беркемгә дә, бернәрсәгә дә мохтаҗ түгел, урынга да мохтаҗ түгел. Аллаһның барлыгы урынсыз, һичбер җирдә дә түгел, күкләрдә дә түгел, Ул утырмый. Чөнки Аллаһ Тәгалә үзгәрми: галәм (дөнья) яратылмастан элек Аллаһ урынсыз бар иде, шул барлыкларны яралтканнан соң Ул шулай ук урынсыз бар, үзгәрмичә, бер хәлдән икенче хәлгә күчмичә. Үзгәрә торган нәрсә – яхшы сыйфатлары яман булып үзгәрә, вә киресенчә: яман булганнан соң яхшыра. Чөнки, үзгәрү – яралтылганның табигате.

Яралтучы Үз мәхлүкатьләренә охшамас, Аллаһның мәхлүкатьләре белән бөтен аермалары бар.

Пәйгамбәрләр турында без шуны әйтәбез: мөселманнар һич шикләнмичә барча Пәйгамбәрләргә ышанырга тиешләр: беренчесе – Адәм ‘аляйһиссәләмнән башлап, соңгысы – Мухәммәд ‘аляйһиссәләмгә хәтле, вә араларында килгән барча Пәйгамбәрләр белән бергә. Алардан Нух, Ибраһим, Муса, ‘Иса, һәм башкаларны кабул итеп, ышанырга тиешләр.

Ислам Дине галимнәре сөйләве буенча, җир йөзенә Әдәм белән Мухәммәд арасында бик күп Пәйгамбәрләр килгәннәр. Кайсыбер галимнәр шулай әйттеләр: “Дөньяга 124 мең Пәйгамбәр килгән булган, Аларның арасында 313 Расүл булган”. Без берсен дә калдырмыйча, барча Пәйгамбәрләрне танырга һәм сөяргә тиешбез.

Мәрьям анабызның улы Иса Пәйгамбәр иде, рус телендә – “Иисус сын Марии”, Ул бер үк кеше, төрле кешеләр түгел.

Шул ук Пәйгамбәрләр Исемнәре төрле телләрдә төрлечә әйтелсә дә, барыбер Алар бер үк кешеләр, мәсәлән: Муса (Моисей), Ибраһим (Авраам), Нух (Ной) һәм башкалар.

Пәйгамбәрләр бөтенесе дә Бер Аллаһны белеп, ышанырга өйрәткәннәр.

Аерма шунда гына: төрле заманнарда төрле Шәригатьләр булган (Аллаһның Әмерләре һәм Тыюлары). Вә һәрбер мөселман үзе яшәгән заманындагы Шәригатьне үтәргә тиеш.

Барча мөселманнар Адәм белән Хәүвә беренче кешеләр булганына электән ышанган кебек, шулай ук хәзерге вакытта ышаналар.

Әдәм Пәйгамбәрнең Шәригате буенча туган ир кардәш кыз кардәшенә өйләнер иде. Әмма бер үк карыннан туганнар өйләнмәгәннәр, төрле карыннан туганнар өйләнгәннәр. Кешеләр күбәйгәч ул хөкем үзгәргән. Аннан соң Шәригать хөкемнәре, гыйбәдәт кагыйдәләре үзгәрә торган булган, мәсәлән: көненә ничә мәртәбә Намаз укырга тиешле, кайсыбер Ураза тоту кагыйдәләре, Никәх кылу тәртибе, һәм башка.

Төрле Пәйгамбәрләр төрле вакытларда яшәгәннәр, әмма барысы да кешеләрне Бердән Бер Аллаһ Тәгаләгә ышанырга өндәгәннәр. Шуны да әйтәсе бар: һәр заман өчен үзгәрмичә калган Шәригать хөкемнәре булган.

Аларның кайсыберләре: хаксыз үтермәскә, урламаска, алдашмаска, зина кылмаска. Пәйгамбәребез ‘аляйһиссәләм әйтте:

«أَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَ النَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ»

Мәгънәсе: «Мин вә миннән элек килгән Пәйгамбәрләрнең әйткән иң яхшы сүзләр: “Ля иляһә илляллаһ”». Төрле гасырда яшәгән мөселманнар аларга килгән Пәйгамбәрләрне кабул итеп, Аларга ышанып: “Ля иляһә илляллаһ”, – сүзләрен әйткәннәр.

Муса Пәйгамбәр заманында яшәгән мөселманнар элегерәк килгән Пәйгамбәрләрне кабул итеп: «لاَ إِلَـهَ إِلاَّ اللهُ مُوسَى رَسُولُ اللهِ»

“Ля иляһә илляллаһ, Муса Расүлүллаһ” – “Аллаһтан башка тәңре юк, Муса Аллаһның Пәйгамбәре”, – диеп әйткәннәр.

‘Иса Пәйгамбәр заманында яшәгән мөселманнар элегерәк килгән Пәйгамбәрләрне кабул итеп: «لاَ إِلَـهَ إِلاَّ اللهُ عِيسَى رَسُولُ اللهِ»

“Ля иляһә илляллаһ, ‘Иса Расүлүллаһ” – “Аллаһтан башка тәңре юк, ‘Иса Аллаһның Пәйгамбәре”, – дигәннәр.

Әлеге мөселманнар Дөньяга килгән барча Пәйгамбәрләрне кабул итеп, Аларга ышанып: «لاَ إِلَـهَ إِلاَّ اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ»

“Ля иляһә илляллаһ, Мухәммәдүн Расүлүллаһ” – “Аллаһтан башка тәңре юк, Мухәммәд Аллаһның Пәйгамбәре”, – дияләр. Без барча Пәйгамбәрләрне сөябез, хөрмәтлибез, кабул итәбез, Аларның Пәйгамбәрлегенә ышанабыз. Мөселманнар арасында исемләре мәшһүр булган Пәйгамбәрләрдән берсенә генә дә ышанмаган кемсә – мөселман түгел, ул – кәфер.

Әгәр берәр кеше: “мин Бер Аллаһка ышанам, вә барча Пәйгамбәрләргә ышанам”, – дисә, әмма Әдәм Пәйгамбәрнең Шәригатен тотарга, әүвәл иңгән кануннарга буйсынырга теләсә – безнең заманада шундый эш кабул булмый.

Безнең заман – яңа. Әле – Ахыр заман Пәйгамбәрнең вакыты. Хәзер яңа хөкемнәр, яңа Шәригать, шуңа күрә, һәр

мөселман Мүхәммәд Пәйгамбәрнең Шәригатен тотарга вә буйсынырга тиеш. Буйсынмаса, ышанмаса – Шәригатьне инкәр иткән булыр. Беркайчан да дини сүзләрне үзгәртеп әйтергә ярамый, гарәп телендәге дини терминнарны дөрес әйтергә лязем. Аллаһның исемен үзгәртеп, хәрефләрне бозып, авазларны хата белән әйтергә ярамый, мәсәлән: кайсыбер кешеләр ялгышып шулай әйтәләр: “Аллаг”, “Аллах”, “Алла”, “Аллага”.

Вә кайсыбер кешеләр “Мүхәммәд” исемен әйткәндә, хата ясап: “Мохамед”, “Магомет”, “Мага” – диеп, кимсетәләр, Шулай әйтергә ярамый. Пәйгамбәребезнең исемен дөресләп: “Мүхәммәд”, – диеп әйтү кирәк, я дә: “Әбүл-Касим”, чөнки Пәйгамбәребезнең Касим исемле улы булган.

Кем чын күңелдән: “ Лә Иләһә илляллаһ, Мүхәммәд – Расүлүллаһ” – “Аллаһтан башка тәңре юк, Мүхәммәд – Аллаһның илчесе (Пәйгамбәре)”. Я шушы мәгънәле башка сүзләрне әйтсә – мөселман булыр.

Әгәр берәр кеше шулай әйтсә: “Иса этисез туганга күрә – Ходайның улы ул”, – дисә, андый кешегә без шулай аңлатабыз: без ышанабыз Иса Пәйгамбәргә дә, Муса Пәйгамбәргә дә, әмма алардан элек Әдәм Пәйгамбәр яшәгән булган, Аның хатыны Хәүвә исемле хатын иде.Барча Пәйгамбәрләр бер хак Динне танучылар һәм алып баручылар. Алар барчасы да Бер Аллаһка ышанып Ислэм Динен өйрәткән булганнар. Барысы да: “Кыямәт Көне киләчәк”, – диеп өйрәткәннәр. Җәннәт һәм Җәһәннәм барлыгы турында сөйләгәннәр. Пәйгамбәрләр барысы да Аллаһтан вәхий алганнар. Барысы да: “Аллаһ бернигә дә мохтаҗ түгел”, – диеп өйрәткәннәр, шуңа күрә Аллаһ беркемгә дә мохтаҗ булмагач – угъылга да мохтаҗ түгел.

Кайсыбер кешеләр әйтәләр: “кемнең улы булса – шуның оныгы да булуы мөмкин, оныкларның уллары вә абый-апалары булуы мөмкин һәм башка”. Бу акылга сыймый торган эш, киресенчә, Аллаһ – Бердән-Бер Яралтучы, Ул беркемгә дә, бернәрсәгә дә мохтаҗ түгел, Аллаһка охшаш вә тиңдәш юк. Аллаһ Тәгалә Мәрьям ханумны башка хатыннардан аерып, өстен кылды, Мәрьям анабыз – дөнья хатыннары арасында иң изге һәм әүлия.

Мәрьям җенси мөнәсәбәттә булмыйча йөкле булды вә улын тудырды. Аллаһ өчен бернәрсә дә авыр түгел, бу – Аллаһтан һәдия, шатлык. Аллаһ Әдәм вә Хәүвәне эти-энисез яралтты. Әдәм, аляйһиссәләм сабый бала булып яралтылмады. Аллаһ Әдәмне җир туфрагыннан зур кеше итеп яралтты. Хәүвә исә Әдәм Пәйгамбәребезнең кабыргасыннан шулай ук, бала түгел – зур кеше булып яралтылган. Мәрьям анабыз үзе этиле-эниле булып туган һәм үскән, әмма Иса Пәйгамбәр – этисез туган, якынлык кылмастан.

Калган кешеләр ир белән хатын якынлык кылганнан соң дөньяга киләләр. Кыямәт көнендә кешеләр каберләреннән чыгарлар, тәннәре черегәннәрнең дә тәннәре яңадан җыелыр. Әмма беркем дә әйтмәс: “без тумадык, шуның өчен Аллаһның уллары”, – дигән сүзләрне.

Аллаһ Тәгалә кешеләргә Үз Кодрәте чиксез булганын аңлатыр өчен, Тәңре – һәрнәрсәнең Яратучысы булганын аңлатыр өчен – Мәрьям анабызга шундый нигъмәт биргән ки: ир белән якынлык кылмыйча Мәрьям бала тапкан, Иса Пәйгамбәрне тудырган. Әмма Мәрьям анабыз – ул Аллаһның бәндәсе, Аллаһның әнисе түгел. Иса Пәйгамбәр дә шулай ук – Аллаһның бәндәсе, илчесе. Иса Пәйгамбәр Аллаһның улы түгел. Безнең Динебез акылга каршы килми һәм шуны раслый, дөрес күрә.

Әгәр берәр кем: “кешеләр элек маймыл булып яралтылганнар”, – дисә, ул гипотеза бернинди асылсыз, дәлилсез, гыйлем һәм акыл белән тәсдикланмаган.

Ислам Дине – һич яңа дин түгел, бөтен Пәйгамбәрләр бер хак Динне тотканнар, барысының да бер үк ышанулары, иманнары булган. Алар барчасы да Бер Аллаһ Тәгаләгә ышанып торганнар, Аллаһка тиңдәш юк, охшаш юк, диеп өйрәткәннәр.

Әгәр кеше шул мәгълүматьләрне аңласа, аңа ышанса, шундук Ислэм Диненә керер өчен туктамыйча таныклык сүзләрен әйтергә кушабыз, таләп итәбез. Һәм шул сүзләр гарәп телендә: “Лә иләhә илляллаh Мүхәммәд расулюллаh”, мәсәлән: татар телендә: “Аллаһтан башка Тәңре юк, Мүхәммәд – Аллаһның илчесе”, рус телендә: “Нет Бога кроме Аллаhа, Абуль-Гасим – Его Пророк”. Я дә шул мәгънәне бирә торган башка сүзләрне әйтсә дә була, гарәп телендә әйтәлмәсә, башка телдә әйтсен.

Кеше мөселман булмастан: “мин ышанам”, – гына дисә, әмма үзе шәһәдәт сүзләрен әйтмәгән булса, андый кеше мөселман булмый, ул кәфер булып кала, таныклык сүзләрен әйткәнче.

Берәр кәфер Ислам Динен кабул итәр өчен дөрес мәгълүматьләрне белеп, шуңа ышанып, Ислам Шәһәдәт сүзләрен (таныклык сүзләрен) әйтергә тиеш.

Берәр кеше Ислам Динебезнең турында белеп, Ислам Динен кабул итәргә әзер булса, аны кичектерергә ярамый, бер сәгаткә дә, бер минутка да ярамый. Андый кеше Ислам Динен кабул итәр өчен мөселман янына килсә, ә шул мөселман: «соңгарак кил» я дә: «көтеп тор, имам юк әле», я дә: «минем эшем бар», яки: «миңа хөтбәмне сөйләп бетерергә кирәк», я дә: «бар, гөсел ал, аннан соң килерсең», яки: «башта сөннәткә утыр, аннан соң килерсең» һәм башка, андый кеше кәфер булыр, чөнки кешене Исламга керүдән кичектерде, имансыз калуына сәбәп китерде.

Аллаһ аңа риза түгел. Кешенең кайчан үләчәге турында безгә билгеле түгел, бәлки, бер елдан, я дә бер минуттан соң җаны чыгып китәр. Бәлки шул кеше кәфер хәлендә калып, шулай үлер, шуның сәбәбе белән Җәһәннәмгә кереп, анда мәңгегә калыр. Шуңа күрә Исламга керергә теләгән кешене туктатып, аның Исламны кабул итүен кичектерергә ярамый.

Ислам галимнәре әйткәннәр иде: әгәр имам минбардә торып, Вәгазь (Хөтбә) укыган вакытта, аның янына бер кеше килеп: «мин Исламны кабул итәргә телим», – дисә , әмма имам: «хөтбә беткәнче көтәргә кирәк», – дип җавап биргән булса, шундый очракта имам Ислам динебездән чыга, кәфер була.

Берәр кеше Ислам Дине турында белергә я дә сорашырга килгән булса – без аңа иң җиңел ысул белән Динебездә иң кирәкле булган мәгълүматьләрне, Дин асылларын сөйләп бирәбез. Тыңлаган кеше шул мәгълүматьләрне аңлап, кабул итеп, ышанса, шундук Ислэм Диненә керер өчен Шәһәдәт сүзләрен әйтергә кушабыз.

Аннан шул кешегә Ислам Динебезнең нигезләрен киңәйтеп аңлатырбыз, мәхсус Шәһәдәть кәлимәсенең мәгънәсен тирәнрәк белдерербез. Яңа Ислам Диненә кергән кешеләрне адаштыручы, ялган фикер-ышанудан сакларга тырышырга кирәк. Вә аларны һәрбер мүкәлләф белергә кирәкле булган мөһим вә зарури дини белемне иң кыска вакыт эчендә өйрәтергә тиешле.

УКРАИНА МӨСЕЛМАННАРЫ
ДИНИЯ ИДАРӘСЕ

ДУХОВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ
МУСУЛЬМАН УКРАИНЫ

Украина, 04071 г. Киев, ул. Лукьяновская, 46
(38-044) 465-18-77, 465-18-78,
Факс:(38-044) 456-17-70
www.islamyat.org
E-mail: islam@i.kiev.ua